

Warum die Euroregionen/Euregios?

Die Euroregionen sind Gebiete, die auf Grund ihrer geografischen Nähe kulturell, wirtschaftlich und oft auch historisch über die Staatsgrenzen hinweg verbunden sind. Es handelt sich in der Regel um freiwillige Gemeinschaften der Landkreise, Städte, Gemeinden und anderer Rechtsträger der jeweiligen Region.

Das Ziel der Euroregionen besteht darin, die Nachteile ihrer national peripheren Lage zu überwinden und aus dem Grenzraum einen prosperierenden und attraktiven Lebensraum für die hier ansässigen Bewohner zu schaffen. Dies geschieht insbesondere durch gemeinsame, grenzüberschreitende Aktivitäten und Projekte, die alle Lebensbereiche betreffen. Die Zusammenarbeit der Menschen beiderseits der Grenze gewinnt somit eine konkrete Form und trägt sowohl zur Verbesserung ihres Lebensniveaus als auch zu gegenseitigem Verständnis und Freundschaft bei.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Die Euroregion Neisse-Nisa-Nysa wurde am 21.12.1991 als die erste Euroregion in Mittel- und Osteuropa gegründet. Es handelt sich um eine dreiseitige Euroregion im so genannten Dreiländereck der tschechisch-polnisch-deutschen Grenze. Der tschechische Teil nimmt die Fläche von ca. 3160 km² ein und hat etwa 427 000 Einwohner. Der deutsche Teil umfasst ca. 3150 km² mit 511 000 Einwohnern, der polnische Teil 6810 km² mit 686 000 Einwohnern. Die Euroregion hat während ihrer Existenz ihre Bedeutung nachgewiesen und ist zum Symbol der wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung der Region, des infrastrukturellen Aufbaus, der Umwelterhaltung und der Zusammenarbeit zwischen den Menschen geworden.

Förderung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit

Die Euroregion spielt auch eine wichtige Rolle in der Auswahl der Projekte für die Förderung aus EU-Mitteln für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit, dem Programm PHARE CBC und der Gemeinschaftsinitiative INTERREG. Im Bereich der so genannten weichen Projekte (keine Investitionen) verwaltet die Euroregion den Kleinprojektefonds, aus dem die Zusammenarbeit der Städte, Vereine und weiterer nicht kommerzieller Träger unterstützt wird. Die Tabelle gibt eine Übersicht über die Anzahl der Projekte, die aus INTERREG bis 2002 im deutschen Teil der Euroregion gefördert worden sind.

Gebiet	Projektanzahl	Fördermittel in Mil. EUR
	1994-2002	1994-2002
Verkehr	34	26,6
Andere Infrastruktur	38	6,0
Umwelt	37	17,8
Wirtschaftliche Entwicklung	22	6,5
Tourismus	31	3,3
Ländlicher Raum	32	9,9
Waldwirtschaft	7	6,1
Bildung	64	8,4
Soziokultur	23	6
Insgesamt	288	90,6

Arbeitsstruktur der Euroregion

Das höchste Gremium ist der dreiseitige Rat, der die Haupttrichtung der Tätigkeit der Euroregion bestimmt. Das ausführende Organ ist das Präsidium und vor allem die Geschäftsstellen in Zittau (Sachsen), Jelenia Góra (Polen) und Liberec (Tschechien). Ein neues Gremium ist das Euroregionale Sicherheitsforum (FOR-BE-S), in dessen Rahmen die Koordinierung der Zusammenarbeit und der Informationsaustausch zwischen den Organen zum Schutz der Bevölkerung (Polizei, Feuerwehr...) läuft. Die Schlüsselrolle in der Lösung der grenzüberschreitenden Probleme spielen die so genannten Euroregionalen Expertengruppen (EUREX). Diese Expertengruppen bestehen aus regionalen Fachleuten und arbeiten in zwei Bereichen - Wirtschaft (Straßenverkehr, Bahnverkehr, Wirtschaft, Tourismus, Radtouristik, Saubere Flüsse und Wald) und Humanressourcen (Feuerwehr, Gesundheit/Sanitär, Kultur, Bibliotheken, Statistik, Geschichte, Bildung). Für alle Organe der Euroregion gelten die Grundprinzipien: PARITÄT, ROTATION, KONSENS.

Gemeinsam in Europa

Die gemeinsame Mitgliedschaft unserer Länder in der Europäischen Union bedeutet einerseits die Vereinfachung der Zusammenarbeit der Menschen über die Grenzen, andererseits ist es jedoch notwendig, die Zusammenarbeit noch intensiver und in höherer Qualität zu entwickeln. Die Euroregion Neisse-Nisa-Nysa ist bereit, diese Aufgabe auch weiterhin zum Nutzen ihrer Bürger zu leisten.

Dlaczego Euroregiony?

Euroregiony to obszary odznaczające się wspólnymi cechami geograficznymi, kulturowymi oraz gospodarczymi, które przekraczają granice państw. Chodzi tu o dobrowolne stowarzyszenie miast, gmin, powiatów a także innych podmiotów danego regionu.

Celem euroregionów jest pokonywanie problemów, jakie stwarza niekorzystne położenie regionu "na peryferiach" i stworzenie z niego dla mieszkańców tych terenów miejsca atrakcyjnego i dobrze prosperującego. Działania w tym kierunku realizowane są w formie projektów. Transgraniczne projekty dotyczą wszystkich dziedzin działalności ludzkiej. Tak oto współpraca między ludźmi po obu stronach granicy, nabiera konkretnego kształtu i przyczynia się do wzrostu stopy życiowej, ale także do wzajemnego zrozumienia i do przyjaźni.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa jest pierwszym w Europie środkowo-wschodniej regionem ponadgranicznej współpracy, formalnie utworzonym 21. grudnia 1991 roku. Jest to trójstronny Euroregion, leżący na terenach tzw. "Trójkąta" na czesko-polsko-niemieckiej granicy. Czeska część tego obszaru liczy 3160 km² (zamieszkuje ją około 427 tysięcy mieszkańców), obszar niemiecki to około 3150 km² (511 tysięcy mieszkańców) a obszar polski - 6810 km² (686 tysięcy mieszkańców). W okresie swego istnienia, Euroregion ukazał swoją użyteczność, stając się symbolem społecznego i gospodarczego rozwoju regionu, zwiastunem tworzenia infrastruktury oraz ochrony środowiska a także wspierania współpracy międzyludzkiej.

Wspieranie współpracy transgranicznej

Ważną rolę odgrywają Euroregiony w związku z ich finansowania ze środków Unii Europejskiej przeznaczonych na wspieranie współpracy transgranicznej: program Phare CBC i także inicjatywy INTERREG III A. W zakresie projektów o charakterze nie inwestycyjnym dysponuje on Funduszem Małych Projektów, który wspiera współpracę miast, stowarzyszeń oraz innych organizacji i placówek. Poniższa tabela pokazuje ilość projektów dofinansowanych z Programu Phare CBC na polskim obszarze Euroregionu:

Zakres	Liczba projektów 1994-2002	Objętość dotacji (Mln. EUR) 1994-2002
Transport	15	40,6
Inna infrastruktura	3	3,4
Środowisko naturalne	29	30,3
Rozwój gospodarki	-	-
Turystyka	10	2,4
Obszary wiejskie	-	-
Gospodarka leśna	2	0,1
Edukacja	-	-
Sociokultura	710	3,16
Całkow. 769		79,42

Funkcjonowanie Euroregionu

Organem naczelnym Euroregionu jest Rada, która określa główne kierunki działalności Euroregionu. Organem wykonawczym jest Prezydium, a przede wszystkim Sekretariat z biurami w Zittau (Republika Federalna Niemiec), w Jeleniej Górze (Polska) i w Libercu (Republika Czeska). Nowym organem bezpieczeństwa Euroregionu jest Forum Bezpieczeństwa (FOR-BE-S). W ramach Forum ma miejsce koordynacja współpracy i wymiana informacji między jednostkami, które odpowiadają za bezpieczeństwo mieszkańców. Główną rolę przy rozwiązywaniu problemów transgranicznych odgrywają Grupy Ekspertów (EUREX). W ich skład wchodzi miejscowi fachowcy, którzy działają w dwóch sferach problemowych: "Gospodarka" (Transport drogowy, Transport kolejowy, Turystyka, Turystyka rowerowa, Czysta Nysa i Lasy) oraz "Społeczeństwo" (Straż pożarna, Problemy sanitarne, Ochrona zabytków, Kultura, Biblioteki, Statystyka, Historia, Edukacja). W działalności wszystkich organów Euroregionu obowiązują trzy zasady podstawowe: PARYTET, ROTACJA, KONSENSUS.

Razem w Europie

Wspólne członkostwo naszych krajów w Unii Europejskiej oznacza z jednej strony ułatwienie transgranicznej współpracy ludzi ponad granicami, ale z drugiej strony potrzebę rozwijania współpracy z większą intensywnością oraz prowadzoną na wyższym poziomie jakościowym. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa jest gotów nadal wykonywać te zadania, ku pożytkowi swoich mieszkańców.

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA

Společně v Evropě
Gemeinsam in Europa
Razem w Europie

www.neisse-nisa-nysa.org

Kontakty/Kontakte/Kontakty

Česká strana/Tschechische Seite/Strona czeska
 Regionální sdružení EUROREGION NISA
 Třída 1. máje 858/26, 460 01 Liberec 3
 tel./fax: +420-485 340 988
 E-mail: infoern@arr-nisa.cz

Německá strana/Deutsche Seite/Strona niemiecka
 Kommunalgemeinschaft EUROREGION NEISSE e. V.
 Rathenaustraße 18a 027 63 Zittau
 tel.: +49-3583-575 00 / fax: +49-3583-512 517
 E-mail: watterott@euroregion-neisse.de

Polská strana/Polnische Seite/strona polska
 Stowarzyszenie Gmin Polskich EUROREGIONU NYSA
 ul. 1. Maja 5758-500 Jelenia Góra
 tel./fax: +48-75-7676 470
 E-mail: biuro@euroregion-nysa.pl

www.neisse-nisa-nysa.org

Tento materiál byl vydán za laskavé podpory Delegace
 Evropské komise v České republice

Proč euroregiony?

Euroregiony jsou území, která vykazují na základě své geografické blízkosti kulturní, hospodářskou a mnohdy i historickou spojitost překračující státní hranice. Jedná se o dobrovolná sdružení okresů, měst, obcí a dalších subjektů daného regionu. Čílem euroregionů je překonávat nevýhody svého periferního postavení a vytvořit z příhraničních oblastí prosperující a atraktivní místo pro život zdejších lidí. Děje se tak především prostřednictvím společných aktivit a projektů. Přeshraniční projekty se týkají všech oblastí lidského života. Spolupráce mezi lidmi na opačných stranách hranice tak získává konkrétní podobu a přispívá jak k růstu jejich životní úrovně tak k vzájemnému porozumění a přátelství.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa byl založen 21.12.1991 a stal se tak prvním euroregionem ve střední a východní Evropě. Jedná se o trojstranný euroregion ležící v oblasti tzv. Trojzemí, na česko-polsko-německé hranici. Česká část zaujímá rozlohu cca 3160 km² a žije v ní asi 427 tisíc obyvatel. Německá část má rozlohu cca 3150 km² s 511 tisíci obyvateli, polská část 6810 km² s 686 tisíci obyvateli. Euroregion během své existence prokázal svoji užitečnost a stal se symbolem hospodářského i sociálního rozvoje regionu, symbolem budování infrastruktury, péče o životní prostředí či podpory spolupráce mezi lidmi.

Podpora přeshraniční spolupráce

Euroregion hraje také důležitou roli v poskytování finančních prostředků EU zaměřených na podporu přeshraniční spolupráce: programu Phare CBC a iniciativy INTERREG IIIA. V oblasti neinvestičních projektů administruje Fond malých projektů, který podporuje spolupráci měst, spolků a dalších neziskových organizací. Následující tabulka informuje o počtu projektů podpořených z programu Phare CBC v české části Euroregionu.

Oblast	Počet projektů	Objem dotace
	1994-2002	v mil. EUR 1994-2002
Doprava	5	7,7
Ostatní infrastruktura	1	1,7
Životní prostředí	24	21,1
Hospodářský rozvoj	4	3,15
Cestovní ruch	5	2,0
Obnova venkova	1	0,2
Lesní hospodářství	2	1,5
Vzdělávání	1	0,4
Sociokultura (SFMP)	577	3,15
Celkem	620	40,9

Fungování Euroregionu

Nejvyšším orgánem je Tripartitní rada, která určuje hlavní směr činnosti Euroregionu. Výkonným orgánem je prezidium a především sekretariáty s kanceláři v Zittau (Německo), v Jelení Góře (Polsko) a v Liberci (ČR). Novým orgánem je Euroregionální bezpečnostní fórum (FOR-BE-S), v rámci kterého dochází ke koordinaci spolupráce a výměně informací mezi složkami zajišťujícími bezpečnost obyvatel (policie, hasiči, ...). Klíčovou roli v řešení přeshraničních problémů hrají tzv. Skupiny expertů (EUREX). Tyto pracovní skupiny se skládají z místních odborníků a pracují ve dvou oblastech - Hospodářství (Silniční doprava, Železniční doprava, Hospodářství, Cestovní ruch, Cykloturistika, Čistá Nisa a Lesy) a Lidské zdroje (Hasiči, Zdraví/hygiena, Ochrana památek, Kultura, Knihovny, Statistika, Historie, Školství). Pro činnost všech orgánů Euroregionu platí základní principy: PARITA, ROTACE, KONSENSUS.

Společně v Evropě

Společné členství našich zemí v Evropské unii na jedné straně znamená zjednodušení spolupráce lidí přes hranice, na straně druhé je však zapotřebí spolupráci rozvíjet ještě intenzivněji a na kvalitativně vyšší úrovni. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je připraven nadále tuto svoji úlohu vykonávat ku prospěchu svých obyvatel.

